

Asia: VN/8871/2019

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Taustatiedot

Onko vastaaja

järjestö

Vastaajatahon virallinen nimi

Kynnys ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Mika Välimaa

Viranomaisille: Lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

-

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Yleisesti ottaen esitys mahdollistaa aikaisempaa yhdenvertaisemmat palvelut alueellisesti. Laaja yhdenvertaisuus edellyttää kuitenkin valtakunnallista ohjausta ja valvontaa.

Yhdymme Vihreä-liitto ry:n lausuntoon erityisesti järjestöjen roolin osalta. Merkittävä sote-palveluiden yhdenvertaisuutta lisäävä tekijä ovat järjestöjen tuottamat palvelut. Järjestöt tuottavat hyvin monenlaisia palveluita, kuten erityisryhmille räätälöityjä palveluita, vertaistukea ja neuvontaa, sekä toimivat merkittävänä innovaatioiden lähteenä koko sote-kentälle. Järjestöt tuottavat myös merkittävästi palveluja erityisryhmille, joiden palvelujen tarve jää kokonaan julkisen kentän palvelujen ulottumattomiin. Järjestöjen rooli on erityisen tärkeä juuri vähemmistöille ja

heikoimmassa asemassa oleville. On kiitettävää, että esityksessä annetaan maakuntien tehtäväksi järjestöjen tukeminen mahdollisuuksien mukaan ja, että peruskunnan tulee tehdä yhteistyötä järjestöjen kanssa. Näistä kirjauksista huolimatta järjestöjen rahoitus on vaarassa jäädä kiikkerään asemaan. Onkin ehdottoman tärkeää, että järjestöjen rahoitus turvataan.

On kiitettävää, että esityksessä veloitetaan maakunnat tarjoamaan palvelut yhteisinä palvelukokonaisuuksina. Tämä on onnistuessaan merkittävä parannus nykytilaan. Palvelukokonaisuuksissa ja palveluohjauksessa tulee kuitenkin huomioida myös järjestöjen tuottamat palvelut ja järjestöjen muu toiminta kuten vertaistuki ja ohjaus. Monet järjestöjen tuottamat palvelut ja toiminnot täydentävät julkisen kentän palveluita, mutta tällä hetkellä julkinen sektori ei kuitenkaan ohjaa näihin kolmannen sektorin palveluihin.

Sote-maakunnissa on välttämätöntä turvata sosiaalihuollon palvelujen vahva rooli ja osaaminen yhdessä terveydenhuollon kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden vaikutukset ovat pitkälti ennaltaehkäiseviä, jolloin ne säästävät terveydenhuollon resursseja. Joitakin sosiaalihuollon palveluja on tarpeen keskittää, jotta osaaminen on paremmin turvattu. Riittävän erityisosaamisen säilyttäminen on esim. kehitysvammaisten ja hengityslaitetilaisten ym. palveluiden kannalta välttämätöntä. Riittävän ja laadukkaan osaamisen turvaamiseksi joitakin palveluja voi olla perusteltua keskittää myös valtakunnallisesti. Keskitettyjäkin palveluja on saatava tarvittaessa lähipalveluina esim. tilanteissa, joissa vammaisen ihmisen on vaikea matkustaa. Lähipalvelut on turvattava yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Vammaispalvelut merkitsevät positiivista erityiskohtelua, joiden kautta luodaan tosiasiallinen yhdenvertaisuus vammaisten ja muun väestön välillä. Vammaista ihmistä tulee verrata samanikäiseen ja samassa elämäntilanteessa olevaan vammattomaan, ei toiseen samalla tai muulla tavoin vammaiseen ihmiseen. Sote-palveluita ei voida tarkastella vammaisten ihmisten kohdalla keskimääräisen maakunnan asukkaan näkökulmasta eikä kylmä keskiarvo luo oikeudenmukaisuutta tai osallisuutta maakunnissa.

YK:n vammaissopimuksen veloitteiden mukaisesti tulee varmistaa vammaisten ihmisten oman äänen kuuleminen ja vammaisjärjestöjen osallistaminen. Näiden äänien on kuuluttava myös maakunnan tasolla. On tärkeää luoda vakiintuneet ja monipuoliset osallistamistavat, jotka ovat saavutettavia ja esteettömiä ja mahdollistavat tuetun osallistumisen.

Yhdymme Vammaisfoorumin aiempaan esitykseen, joka on toimitettu perhe- ja peruspalveluministeri Kiurulle koskien vammaisasioiden osaamiskeskusiksi. Vammaisten ihmisten erityispalveluihin ja erityistarpeisiin liittyvä osaaminen tulisi keskittää vammaisasioiden osaamiskeskusiksi. Osaamiskeskukset olisivat maakunnallisia ja osa maakunnallista sote-organisaatiota. Vaihtoehtoisesti ne voisivat olla erä-alueiden mukaisia. Erityisosaamisen keskittäminen mahdollistaa paremmin laadun varmistamisen ja kehittämisen sekä palveluiden oikea-aikaisuuden toteutumisen.

Palveluintegraatio edellyttää läheisyysperiaatteen toteutumista. Vaikka osaaminen hallinnollisesti keskitettäisiin osaamiskeskuksiin, tulee palveluiden olla lähellä ihmistä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että mm. palvelutarpeen arviointi, palvelusuunnitelma, kuntoutussuunnitelma, mahdollinen uusi asiakassuunnitelma ja viranhaltioiden tekemät päätökset tulee tehdä lähellä asiakasta eli esim. sote-keskuksissa.

Vammaisasioiden osaamiskeskusten konsultaatiolla ja jalkautumisella edistettäisiin perustason palveluiden järjestämistä sote-keskuksissa. Erityisen vaativissa asioissa voitaisiin hyödyntää osaamiskeskuksia, joille on määrätty ja resursoitu erityisosaamista esim. harvinaisista sairauksista, kuntoutuksesta ja erityistason apuvälineistä sekä hoitotarvikkeista. Osaamiskeskukset, joille on resursoitu huomattavan vaativaa erityisosaamista, voisivat toimia koko erva-alueen laajuisesti.

Vahvemmalla asiantuntijuuden keskittämällä on positiivisia vaikutuksia yhdenvertaisuuden, oikeusturvan ja kielellisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Asiantuntemuksen keskittämällä työn vaikuttavuus tehostuu ja sen myötä kustannuksiakin voidaan hillitä. Kunnissa ja maakunnissa on riittävä ja kattava osaaminen vammaispalvelujen järjestämisestä ja eri tavoin vammaisten ihmisten yksilöllisistä tarpeista. Vastaavaa erityisosaamista on oltava myös mm. apuvälineasioissa ja kuntoutuksen järjestämisessä. Kynnys pitää välttämättömänä ohjauksen ja valvonnan huolellista ja riittävää järjestämistä. Ohjausta tarvitaan sekä sote-maakuntien että valtakunnan tasolla. Valvonnan tulee olla tehokasta sekä maakunnissa että valtakunnallisesti.

Vain valtakunnallisella valvonnalla on mahdollista tavoitella koko maan osalta parempia palveluja sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventumista vammaisten ihmisten arjessa. Myös resurssit on taattava. Vammaispalvelut ovat erityinen väline, jotta vammaiset ihmiset voivat nauttia ja käyttää perus- ja ihmisoikeuksiaan. Ne ovat arjen sujumisen edellytys. Ilman yksilöllisen tarpeen mukaan toteutettuja vammaispalveluja vammaisen ihminen ei voi mm. käydä työssä, opiskella, elää perhe-elämää ja osallistua yhteiskuntaan sen aktiivisena ja tasavertaisena jäsenenä.

On nähtävissä, ettei esityksen tavoite kaventaa hyvinvointieroja vammaisten ihmisten keskuudessa sekä vammaisten ihmisten ja muun väestön välillä tule toteutumaan, ellei rahoituksen hyvinvointi- ja palvelutarpeiden arvioinnin ja tilastoinnin indikaattoreihin lisätä vammaisuutta kuvaavia mittareita. Vammaisuudesta ja vammaisten ihmisten asemasta tarvitaan tietoa. Vammaisuuden osalta tiedon puutteet ovat suuria ja siksi rekisterityyppisen tiedon keruuta olisi tärkeää laajentaa ja vahvistaa, esimerkiksi harvinaisten sairauksien osalta.

2. Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?

Kynnys korostaa esteettömyyden ja saavutettavuuden sekä tiedonkulun merkitystä. Esityksessä on otettava huomioon mm. YK:n vammaissopimuksen 11 artiklan määräykset koskien hätätilanteita.

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Kansanvaltaisuutta vahvistetaan myös järjestöjen roolia, toimintaedellytyksiä ja osallisuutta päätöksentekoprosesseihin vahvistamalla. Demokratia edellyttää toteutuakseen saavutettavuutta ja esteettömyyttä yhteiskunnan kaikilla tasoilla. Tässä järjestöt voivat olla keskeisessä roolissa. Järjestöt välittävät tietoa ruohonjuuritasolta päättäjille. Maakunnallisten vammaisneuvostojen toimivaltaa tulisi vahvistaa. Maakunnallisille vammaisneuvostoille on hyvä säätää tehtäväksi selvittää, arvioida ja lausua, miten sote-maakuntavaltuuston päätökset vaikuttavat vammaisten ihmisten palvelujen ja oikeuksien käytännön toteutumiseen. Lisäksi niiden tulee seurata vammaispalvelujen saatavuutta ja laatua. Näiden perusteella maakunnalliset vammaisneuvostot tekevät sote-maakuntahallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi vammaisten ihmisten palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi.

Osallistumisoikeuksien toteutumisen kannalta olisi tarpeen säätää sote-maakunnan vammaisneuvoston oikeudesta saada nähtäväkseen asiakirjoja vammaisia koskevista palveluhankkeista jo niiden valmisteluvaiheessa (asiakirjat, jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia). Vammaisneuvostolla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa esimerkiksi vammaispalvelujen hankintamenettelyyn, jos vammaisneuvostolta voidaan evätä oikeus nähdä hankinta-asiakirjat ennen niiden lopullista hyväksymistä (maakuntahallituksessa).

Hallituksen esityksessä tulisi vähintään vahvana suosituksena tuoda esiin, että sote-maakunnan vammaisneuvoston puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei valittaisi maakunnan palveluksessa olevia vammaispalvelun viranhaltijoita. Vammaisneuvoston tosiasialliset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa vammaisia henkilöiden oikeuksien edistämiseksi vaarantuu, mikäli vammaispalvelun viranhaltija voi määritellä, mitä asioita vammaisneuvostossa käsitellään. Tällaisesta löytyy esimerkkejä nykyisessä järjestelmässä.

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

kyllä

5. Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?

ei kantaa

6. Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

kyllä pääosin [Vammaisten henkilöiden edustus tulee olla läpileikkaavasti jokaisessa päättävässä toimielimessä vähintään puheoikeudella.]

7. Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

kyllä pääosin [Kynnys vaatii esteettömyys- ja saavutettavuusehdon kirjaamista. Näemme ongelmaksi esteettömyyttä ja saavutettavuutta edellyttävien ehtojen puuttumisen yhteistyösopimuksista sekä sote-maakuntayhtymän perussopimuksista.]

8. Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

kyllä pääosin [Vammaisspesifit indikaattorit ovat välttämättömiä yhdenvertaisen arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden turvaamiseksi sekä vammaisten ja toimintaesteisten ihmisten sote-palvelutarpeiden tunnistamiseksi. Esim. kuntien hyvinvointikertomuksia laadittaessa vammaisten henkilöiden tilannetarkastelu puuttuu.]

9. Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Sote-maakunnille siirtyvien toimitilojen hallinnoinnista ei esitetä erikseen säädettäväksi. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla? Vastauksessa voi ottaa kantaa toimitilojen hallinnoinnin järjestämiseen paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla.

kyllä pääosin [Valtion antamien investointilainojen, takauksen antamista ja takauksia koskevissa ehdoissa tulee edellyttää investointikohteen, tilojen, välineistön ja laitteiston esteettömyyttä.]

10. Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

32 § Ehdotetussa pykälässä ei ole vastaavaa säännöstä kuin kuntalain 28 §:n 1 momentissa, jonka mukaan vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Sote-maakunnan vammaisneuvoston osalta on tärkeitä sisällyttää vastaava sääntely myös sote-maakuntalakiin. Ei ole riittävää, että asia mainittaisiin vain hallituksen esityksessä. Säännös tulisi sisällyttää lakiin esim. seuraavassa muodossa: "Vammaisilla henkilöillä sekä heitä edustavilla järjestöillä tulee olla sote-maakuntavammaisneuvostossa riittävä edustus."

93 § Hallintosääntöä koskien tulisi antaa tarpeelliset säännökset yhdenvertaisuuslain mukaisesta yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanosta.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

On kannatettavaa, että palveluja voitaisiin koota suurempiin kokonaisuuksiin sote-maakunnan alueella silloin, kun se on tarpeen niiden saatavuuden ja laadun turvaamiseksi tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Tämä sopii yhteen Vammaisfoorumin jo aiemmin esittämän Vammaisasioiden osaamiskeskusmallin kanssa,

jossa vammaisten henkilöiden palvelut ja palveluihin liittyvä erityisosaaminen ovat keskitettynä maakunnan tasolla jalkautuen kuitenkin lähipalveluiksi ja mm. sote-keskuksiin. (ks. myös kohdat 13 ja 24 vammaisalan osaamiskeskuksesta sekä ministeri Kiurun toimeksiannosta toimitetut Vammaisfoorumin ja VANEn asiakirjat 14.11.2019 sekä 19.12.2019).

Vammaisten ihmisten erityispalveluihin ja erityistarpeisiin liittyvä osaaminen tulisi keskittää vammaisasioiden osaamiskeskukseen. Osaamiskeskukset olisivat maakunnallisia ja osa maakunnallista sote-organisaatiota. Vaihtoehtoisesti ne voisivat olla erva-alueiden mukaisia. Erityisosaamisen keskittäminen mahdollistaa paremmin laadun varmistamisen ja kehittämisen sekä palveluiden oikea-aikaisuuden toteutumisen. Vammaisasioiden osaamiskeskusten konsultaatiolla ja jalkautumisella edistettäisiin perustason palveluiden järjestämistä sote-keskuksissa. Erityisen vaativissa asioissa voitaisiin hyödyntää osaamiskeskuksia, joille on määrätty ja resursoitu erityisosaamista esim. harvinaisista sairauksista, kuntoutuksesta ja erityistason apuvälineistä sekä hoitotarvikkeista. Osaamiskeskukset, joille on resursoitu huomattavan vaativaa erityisosaamista, voisivat toimia koko erva-alueen laajuisesti. Vahvemalla asiantuntijuuden keskittämisellä on positiivisia vaikutuksia yhdenvertaisuuden, oikeusturvan ja kielellisten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Asiantuntemuksen keskittämisellä työn vaikuttavuus tehostuu ja sen myötä kustannuksiakin voidaan hillitä.

Vammaisneuvoston asemaa ja toimivaltaa tulee vahvistaa ja sen kokoonpanoon tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta siellä ovat edustettuina vammaiset henkilöt itse sekä heidän edustamansa järjestöt. Velvoite järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä on kirjattava maakuntia säätelevän lain tasolle. Jokaisessa maakunnassa on oltava yhteistyötä koordinoiva taho. Hyte- ja sote-tavoitteiden toteutumiseksi järjestöt on tunnistettava osaksi palveluketjuja ja toimintaa. Vammaisjärjestöt tarjoavat muun muassa vertaistukea ja -toimintaa sekä ovat asiantuntijoita kohderyhmänsä asioissa. Vammaisasioiden osaamiskeskuksilla olisi velvoite toimia yhteistyössä vammaisjärjestöjen ja valtakunnallisten vammaisalan, kuten henkilökohtaisen avun keskusten ja Assistentti.infon, kanssa.

Kynnys ry pitää sinällään kannatettavana sitä, että valituksen käsittelee muu viranhaltija kuin päätöksen tehnyt. Esityksessä ei kuitenkaan ole riittävällä tasolla kuvattu yksilön oikeussuojakeinoja valitusmenettelyn osalta koskien sote-palveluiden yksilöpäätöksiä. Liian epämääräiseksi määritelmäksi jää valitustahoksi määritelty "laissa tai hallintosäännössä määrätty viranhaltija".

On tärkeää huomata, että vammaisen ihminen on muutakin kuin sote-maakunnan asiakas ja palvelujen käyttäjä. Hän voi olla työntekijä, luottamushenkilö tai omainen. Jokaisessa roolissa myös vammaisen kansalaisen on voitava toimia täysipainoisesti. Tämä edellyttää saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistamista myös mm. työntekijöiden ja luottamushenkilöiden käyttämien järjestelmien ja muiden vastaavien osalta.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?

kyllä [Myös sote-järjestämislakiin on tarpeen sisällyttää erillinen kirjaus YK:n vammaissopimuksen velvoitteista: 5 artikla tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, 4 artikla vammaisten ihmisten osallisuus sekä 9 artikla esteettömyys. Sosiaali – ja terveyspalveluja järjestettäessä on erityisesti huomioitava 19 artikla, jonka perusteella vammaisilla ihmisillä tulee olla oikeus itsenäiseen elämään. Terveystieteiden ja lääketieteellisen kuntoutuksen sekä apuvälineiden osalta tulevat huomioitavaksi 25 ja 26 artiklat.]

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

kyllä pääosin [Esityksessä on tuotu hyvin esiin yksilöllinen päätöksenteko ja että yhdenvertainen ei tarkoita "samaa kaikille". Esityksen 1 §:n perustelujen mukaisesti ammattilaisarviointi ja -pätöksenteko voivat olla sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöllä. Ammattilaisarvioinnissa ja päätöksenteossa asiakkaan osallistamista tulee vahvistaa. Päätöksen ja arvioinnin ollessa ristiriidassa ammattilaisten ja asiakkaan välillä, tulisi matalalla kynnyksellä siirtää asia vammaisasioiden osaamiskeskuksen arvioitavaksi (ks. Kohdat 11 ja 24 vammaisalan osaamiskeskukselta sekä ministeri Kiurun toimeksiannosta toimitetut Vammaisfoorumin ja VANEn asiakirjat 14.11.2019 sekä 19.12.2019).]

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen? ”

kyllä pääosin [Riippuu lopulta asenteista ja lain soveltamisesta ja käytännön täytäntöönpanosta.]

15. Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?

kyllä

16. Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

ei kantaa

17. Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja

ei kantaa

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

ei kantaa

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

ei kantaa

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

kyllä pääosin [Ehdotettu malli ja yhteistyövelvoite antaa kaksikielisille maakunnille hyvät mahdollisuudet turvata tiettyjen sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta. Lisäksi säännös

mahdollistaa sellaisten palvelujen kehittämistä, jotka eivät tällä hetkellä ole saatavilla kaikissa kaksikielisissä maakunnissa. Ehdotamme, että perusteluissa avataan laajemmin, millaisista palveluista voisi olla kyse. Ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista nimetä kaikkia kyseeseen tulevia palveluja, koska tilanne vaihtelee maakunnittain, ja tyhjentävä lista on näin ollen hankala tehdä. [Tilanne saattaa myös muuttua sote-maakunnissa, jolloin listaa pitäisi päivittää.]

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

ei kantaa

22. Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?

-

23. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

4 § 2 momentin sanamuoto olisi syytä muuttaa muotoon ”Kaikki sosiaali- ja terveystalvet on toteutettava siten, että ne ovat esteettömiä ja saavutettavia”. Pelkkä edistäminen ei riitä.

37 § 4 momentti edellyttää seuraavaa lisäystä: ”Ennen keskinäistä yhteistyötä koskevan sopimuksen hyväksymistä kaksikielisten sote-maakuntien on kuultava kansalliskielilautakuntia, kaksikielisten sote-maakuntien palveluksessa olevan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaa sekä ruotsinkielisiä asiakas- ja potilasjärjestöjä.”

24. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Kynnys ry kannattaa vahvasti Vammaisfoorumin ministeri Kiurulle jättämää ehdotusta Vammaisasioiden osaamiskeskus-mallista. Myös Kynnys ehdottaa perustettavaksi vammaisasioiden osaamiskeskuskeskuksia, joihin kuuluvat vammaispalvelut, kuntoutus sekä apuväline- ja hoitotarvikepalvelut. Vammaispalvelujen osaamiskeskukset olisivat osa maakuntien sote-organisaatiota. Vammaispalvelut vaativat erityisosaamista, jota ei voi olla kaikkialla ja ovat näin ollen erityispalveluita. Niiden järjestämisen rajapinta suhteessa sote-keskuksiin on tarkoin arvioitava. Arviointiin vaikuttaa merkittävästi sote-keskuksille asetettava väestömäärä. Samassa yhteydessä on arvioitava sote-keskusten resurssit riittävän ja kattavan erityisosaamisen turvaamiseen. Lisäksi on arvioitava vammaisasioiden osaamiskeskusten välinen osaamisen keskittäminen tilanteissa, joissa yksittäisen osaamiskeskuksen asiantuntemus ei riitä tietyssä erityiskysymyksessä (esim. hengityshalvauspotilaiden asiat). Keskittämällä on mahdollista kehittää palvelujen laatua, saada aikaan nykyistä toimivampia ratkaisuja sekä tehokkuutta. Siten on myös mahdollisuus saada täsmällisempiä ja vammaisten ihmisten yksilöllisiä tarpeita ja elämäntilanteita vastaavia palveluja. Keskitettyjä palveluja on tuotava asiakkaan lähelle jalkautuvalla työllä, vastaanotoilla sote-keskuksissa, digitekniikkaa hyödyntäen ja muilla vastaavilla asiakaslähtöisillä työmuodoilla. Sote-keskuksissa tulee olla sosiaaliryöntekijän koulutuksella oleva asiantuntija, joka arvioi vammaisen asiakkaan (mukaan luettuna vammaiset lapset ja heidän perheensä) osalta vammaispalvelujen tarpeen ja koordinoi asiakkaan palveluiden jatkoarvioinnin ja järjestämisen tuen tarvittaessa erityistason palveluiden piiriin tätä varten rakennettuihin alueellisiin osaamiskeskuskeskuksiin. Arviointi ja muu ohjaaminen on tehtävä yhteistyössä asiakkaan kanssa siten, että asiakkaan osallisuus on

todellista. Vammaisasioiden osaamiskeskukset vahvistavat yhdenvertaisuutta ja mahdollistavat laadukkaat palvelut myös erityisissä ja harvinaisissa asiakastilanteissa. Tämä korostuu erityisesti tilanteissa, joissa on vahva kytkentä terveyden- ja sosiaalihuollon välillä. (ks. myös kohdat 11 ja 13 vammaisalan osaamiskeskuksesta sekä ministeri Kiurun toimeksiannosta toimitetut Vammaisfoorumin ja VANEn asiakirjat 14.11.2019 sekä 19.12.2019)

Lisäksi vammaisten henkilöiden palveluita arvioitaessa sote-yhteistyö eri ammattiryhmien kesken on tärkeää, mutta myös perus- ja erikoissairaanhoidon välinen yhteistyö. Perusterveydenhuollon henkilöstöllä ei ole tietämystä esimerkiksi eri vammoista, joten erikoissairaanhoidon konsultaatiot sote-keskuksiin ovat tarvittaessa välttämättömiä. Yksilöllisesti sovitettavat apuvälineet ja muut erityistason apuvälineet ovat toimintoja, jotka on perusteltua keskittää. Ne vaativat erityisosaamista, jota ei voi olla jokaisessa sote-keskuksessa.

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaista

25. Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?

ei kantaa

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

-

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

ei kantaa

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitetyt koottavat tehtävät perusteltuja?

ei kantaa

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

-

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

-

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaista.

Pelastustoimen työssä ennaltaehkäisy ja varautuminen ovat tärkeässä roolissa. Siinä on varmistettava vammaisten ihmisten osallistaminen ja esimerkiksi pelastustoimeen liittyvän informaation tulee olla saatavilla saavutettavassa muodossa. Pelastustoimen suunnittelussa, harjoituksissa ja muissa vastaavissa on otettava mukaan eri tavoin vammaisia ihmisiä sekä heitä edustavia vammaisjärjestöjä.

Yhdenvertaisuus on määritelty keskeiseksi tavoitteeksi. Kynnys pitää tätä kannatettavana. Sen on kuitenkin toteuduttava myös käytännössä. Pelastustoimen kehittäminen sekä toiminnan ohjaus ja valvonta ovat tavoitteen toteuttamisessa keskeisessä roolissa.

Esitetyn lakiluonnoksen 3 §:ssä säädetään pelastustoimen palvelutasosta. Tässä on vieläkin paremmin otettava huomioon ennaltaehkäisevä työ ja sen merkitys. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on perusteltua mainita vammaiset ihmiset. Heidät on otettava huomioon pelastustoimen suunnittelussa ja kehittämisessä.

Kynnys muistuttaa YK:n vammaissopimuksen velvoitteista. Vammaisten ihmisten ja vammaisjärjestöjen osallistamisesta on kirjaus 4 artiklan 3 kohdassa. Osallistaminen on perusteltua lisätä esim. pykälän 8 valtakunnalliset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle ja pykälän 7 pelastustoimen yleinen ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Pykälässä 9 säädetään pelastustoimen neuvottelukunnasta. Pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin on hyvä lisätä maininta YK:n vammaissopimuksen osallistamisvelvoitteesta. Käytännössä se tarkoittaa, että vammaisjärjestöillä tulisi olla edustus neuvottelukunnassa.

Pykälässä 16 säädetään sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Omavalvonnassa on otettava huomioon myös vammaiset ihmiset. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on hyvä nostaa vahvemmin esiin ennaltaehkäisevä työ. Samoin siinä on perusteltua nostaa esiin tiedon saavutettavuuden merkitys ja välttämättömyys.

Kysymyksiä voimaanpanolaista

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaanpanolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

ei kantaa

34. Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?

ei kantaa

35. Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehtoilla olisi lausunnonantajan toimintaa:

-

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

ei kantaa

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetyt tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

ei kantaa

38. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

ei kantaa

39. Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensatiosääntely hyväksyttävä?

ei kantaa

40. Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

ei kantaa

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

ei kantaa

42. Turvaako Kärkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-maakuntien toimintana?

-

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

ei kantaa

44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

-

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

-

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta huomioidaan 80 %:n osuus kolmannesta vuodesta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus lisärahoitukseen, edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitettut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

-

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

-

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *pelastustoimen tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

-

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

-

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

-

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

-

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

-

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

54. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29 ja 30 §)?

-

55. Ovatko valtionosuuskriteerit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta)?

-

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

-

Verolainsäädäntö

58. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

-

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

-

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

-

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

-

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

-

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

-

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

-

66. Onko terveydenhuollon järjestämisvastuun jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin ensisijainen järjestämisvastuu, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämissopimus; 4, 5 ja 10 §)?

-

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

-

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

-

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

-

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejaoille?

-

73. Pidätkö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

-

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

-

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

-

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset ohjausneuvottelut käytäisiin

vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

-

78. Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämisvastuussa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?

-

Uudistuksen vaikutukset

79. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

-

80. Onko uudistuksen muutoskustannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

-

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutoskustannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen kustannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

-

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

-

a) vuosina 2021-2022?

-

b) vuosina 2023-2024?

-

c) vuodesta 2025 alkaen?

-

a) vuosina 2021-2022?

-

b) vuosina 2023-2024?

-

c) vuodesta 2025 alkaen?

-

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

-

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

-

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

-

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntaudistuksen alueelliseen toteutukseen?

-

muuta, mitä?

-

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen ”sote-maakunta” korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

-

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

-

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

-

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

-

Välimaa Mikael

Kynnys ry